

Haberler > Yazarlar > Abdulkadir SELVİ > MİT'te ilk adım atıldı, sırada ne var?

Abdulkadir Selvi

MİT'te ilk adım atıldı, sırada ne var?

28 Ağustos 2017

Yazdır Yazı Tipi

12 Mart'tan kısa bir süre önceydi. Dışişleri Bakanı İhsan Sabri Çağlayangil, İran Şahı Rıza Pehlevi'den aldığı çağrı üzerine Tahran'a gitmişti.

“Sarayda her zaman yemek yediğimiz altın tabaklı, altın tuzluklu sofrada değildik. Şah'ın ikinci kattaki bürosunun hemen yanındaki odadaydık. Arşidiri (Şah'ın güvenlik danışmanı) de bizimleydi. Daha özel bir hava. Aşılımış protokolün dışında. Şah bana, “Birkaç ay içinde ordu Türkiye'de darbe yapacak” dedi.

Türk Dışişleri Bakanı, Türk ordusunun yapacağı darbeyi İran Şahı'ndan öğrenmişti.

Başbakan'a darbeyi haber vermeyen MİT Müsteşarı **Fuat Doğu** ise 12 Mart günü ise Başbakan **Demirel**'i arayarak istifasını istemişti.

12 Eylül'de ise darbenin, **“Bayrak Harekât Planı”** MİT'in uçağıyla askeri birliklere iletilmiş ancak MİT

yine bağlı olduğu Başbakan'a darbeyi haber vermemiştir. Çünkü MİT, darbenin bir parçasıydı. Bu çark 15 Temmuz'da kırıldı. MİT tartışmasız bir şekilde darbeye karşı mücadele etti.

15 Temmuz'da en çok sorulan sorulardan biri, darbenin neden önceden haber alınmadığı konusuydu. MİT, TSK içinde istihbarat yapma yetkisinin olmadığını söyledi. Bunun üzerine **“Engel nereden kaynaklanıyor”** sorusunun peşine düştüm.

ÜÇ YÖNERGE

Genelkurmay Başkanı **Necdet Özel**'in imzasını taşıyan 28 Kasım 2011 tarihli MY-114-1C yönerge ile MİT'in, TSK içinde istihbarat yapması yasaklanmıştı. İstihbarat birimleri, **“Askerin kıta dışı tutum ve davranışlarının”** takip ve kontrolünden sorumluydu.

Ama bu yönerge ilk değildi. Genelkurmay Başkanı **Hüseyin Kıvrıkoğlu**'nun imzasını taşıyan 30 Mayıs 2001 tarihli, **“MY 114-1B”** kodlu yönerge ile **Necip Torumtay**'ın Genelkurmay Başkanlığı döneminde yayınlanan 30 Mart 1990 tarihli MY 114-1A yönergesinde MİT'in, TSK içinde istihbarat yapmasına izin verilmiyordu.

15 Temmuz darbe planları FETÖ'nün TSK imamı olan **Adil Öksüz**'ün nezaretinde sivillerin oturduğu mekânlarda hazırlandı, bunun istihbaratı önceden neden alınmadı sorusu haklı. Ancak eski tartışmalara girmek yerine MİT'in Cumhurbaşkanlığına bağlanmasıyla ortaya çıkan yeni duruma odaklanacağım. Ama bu bir itirafta bulunmama engel değil. 19 Nisan tarihinde yazımı, **“İstihbaratın yeniden yapılandırılması kapsamında bazı şeyler kulağıma geliyor”** diye bitirmiştım. Bakın ben işaret etmişim demeyi çok isterdim ama dürüst olmalıyım. Benim kulağıma gelen MİT'in Cumhurbaşkanlığına bağlanması değil, Başbakanlık'ta yürütüldüğü söylenen ve Milli Savunma Bakanlığı'nda, TSK'da personel takibi yapabilecek bir birimin kurulması yönündeki bir çalışmaydı.

BAŞBAKAN-MİT İLİŞKİSİ

MİT'in Cumhurbaşkanlığına bağlanmasıyla ilgili olarak Başbakan **Binali Yıldırım**'ın, **“16 Nisan Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine uygun”** sözleri yerinde. Zaten Başbakan'ın haftalık programları incelendiğinde MİT Müsteşarı ile haftalık olağan görüşme yer almıyordu. Güvenlik zirveleri ve MGK toplantıları dışında her hafta perşembe günü MİT Müsteşarı ile Başbakan'ın haftalık olağan görüşmeleri uzun süredir yapılmıyor. 15 Temmuz'dan bu yana haftalık olağan görüşme kapsamında bir ya da iki defa görüştüler. MİT'in Cumhurbaşkanlığına bağlanmasıyla 16 Nisan'ın ruhuna uygun bir uyum gerçekleştirilmiş oldu. İstihbaratın yeniden yapılandırılmasıyla ilgili bu ilk adım. Ne oldu?

1- MİT Cumhurbaşkanlığına bağlandı.

2- MİT Müsteşarı'nın MGK'da atanması şartı kaldırıldı. Başbakan'ın **“inhası”** metinden çıkarıldı. Böylece MİT Müsteşarı'nı cumhurbaşkanı atayacak.

3- MİT'e, TSK'da istihbarat yapma imkânı getirildi.

4- Cumhurbaşkanı'nın başkanlığında Milli İstihbarat Koordinasyon Kurulu kuruldu.

Sırada İstihbaratın yeniden yapılandırılması var. MİT'in raporu **Erdoğan**'ın masasında duruyor. Bir dönem istihbaratta Fransız sistemi olarak gündeme gelmişti. İstihbaratın iç ve dış istihbarat olarak

ikiye ayrılması, MİT'in dış istihbarata yönelmesi gibi.

7 ŞUBAT

MİT'le ilgili düzenlemede üzerinde çok durulmayan önemli bir düzenleme var. Cumhurbaşkanı'nın başkanlığında toplanacak olan Milli İstihbarat Koordinasyon Kurulu'ndan söz ediyorum. 7 Şubat'ta MİT Müsteşarı **Hakan Fidan**'a operasyon düzenlemesinin arkasındaki nedenlerden biriydi. İstihbaratta bir koordinasyon kurulu oluşturulup başına **Hakan Fidan** getirilmişti. FETÖ ise Emniyet ve Jandarma İstihbarat üzerinden koordinasyonu ele geçirmek istiyordu. **Erdoğan, Hakan Fidan**'ı tercih edince, FETÖ 7 Şubat operasyonunun düğmesine basmıştı.

SON 24 SAATTE YAŞANANLAR

24 saatte ne oldu? (28.08.2017)

daha fazla video için

Son

HER YERDE HÜRRİYET

DİĞER KANALLAR

Facebook

Twitter

RSS

Kişisel Verilerin Korunması

Hürriyet Kurumsal

Bize Ulaşın

